

УДК 631.162:631.11]:006.032
JEL O19; Q16

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Н. Ціцька, к. е. н.

ORCID ID: 0000-0002-3592-1585

З. Мирончук, к. е. н.

ORCID ID: 0000-0002-7044-6695

Львівський національний університет природокористування

П. Ціцький, аспірант

ORCID ID: 0009-0003-8781-5834

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

О. Малецька, к. е. н.

ORCID ID: 0000-0002-0004-7605

Львівський національний університет природокористування

<https://doi.org/10.31734/economics2024.31.011>

Ціцька Н., Мирончук З., Ціцький П., Малецька О. Міжнародні стандарти обліку і звітності як необхідність бухгалтерського забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах

Наукове дослідження спрямоване на вирішення проблеми щодо обґрунтування доцільності запровадження у виробничу практику сільськогосподарських підприємств МСФЗ (Міжнародних стандартів фінансової звітності). Висвітлено зміст, мету та склад міжнародних стандартів фінансової звітності та обліку. Розглянуто наявні теоретичні, методологічні, організаційні та практичні положення й рекомендації щодо організації бухгалтерського обліку через застосування МСФЗ у сільськогосподарських підприємствах.

Висвітлено основні моменти розробки міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у світі та їхнє поетапне запровадження в Україні. Проаналізовано дотримання МСФЗ у світовому просторі в нинішніх умовах, а також динаміку їх запровадження на національному рівні. Досліджено етапи переходу на МСФЗ підприємствами, які зобов'язані їх дотримуватись відповідно до чинного законодавства.

Обґрунтовано й доведено доцільність організації бухгалтерського забезпечення господарської діяльності українських товаровиробників сільськогосподарської продукції відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності з метою досягнення ефективного управління їхньою діяльністю, залучення іноземних інвестицій та посилення їхньої конкурентоспроможності на міжнародних ринках в умовах євроінтеграційних процесів у воєнний та повоєнний періоди. Як один із аргументів затребуваності міжнародних стандартів звітності в організації бухгалтерського обліку на підприємствах аграрної сфери, наведено розмір завданих прямих збитків, зазнаних упродовж повномасштабного вторгнення, за окремими галузями та АПК.

Розроблено покрокову процедуру – алгоритм, якого слід дотримуватись у процесі трансформації бухгалтерського забезпечення на МСФЗ.

Ключові слова: бухгалтерський облік, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти фінансової звітності, тлумачення міжнародних стандартів, практичні керівництва, агропромисловий комплекс.

Tsitska N., Myronchuk Z., Tsitskyi P., Maletska O. International standards of accounting and reporting as a necessity for accounting support of agricultural enterprises in current conditions

The research is aimed at solving the problem of justifying the feasibility of introducing IFRS (International Financial Reporting Standards) into the production practice of agricultural enterprises. The content, purpose, and composition of international financial reporting and accounting standards are highlighted. The existing theoretical, methodological, organizational and practical provisions and recommendations for the organization of accounting through the application of IFRS in agricultural enterprises are considered.

The main aspects of the development of international accounting standards in the world and their phased implementation in Ukraine are highlighted. The compliance with IFRS in the global space in the current conditions, as well as the dynamics of their implementation at the national level are analyzed. The stages of transition to IFRS by enterprises that are obliged to comply with them following the current legislation are investigated.

The authors substantiate and prove the expediency of organizing accounting support for the economic activities of Ukrainian agricultural producers under international financial reporting standards to achieve effective management of their activities, attract foreign investment and strengthen their competitiveness in international markets in the context of European integration processes in the war and post-war periods. As one of the arguments for the demand for international reporting

standards in the organization of accounting at agricultural enterprises, the author provides the number of direct losses incurred during the full-scale invasion by individual industries and agro-industrial complex.

A step-by-step procedure has been developed, i.e. an algorithm that should be followed when transforming accounting support to IFRS.

Keywords: accounting, international accounting standards, international financial reporting standards, interpretation of international standards, practical guidelines, agro-industrial complex.

Постановка проблеми. Економічну безпеку та міць будь-якої держави світу, зокрема й України, забезпечують низка провідних галузей, що посідають вагомий частку у величині внутрішнього валового продукту. Такою важливою та ідентичною галуззю для України є сільське господарство. Як аргументують дослідники *United States Agency International Development (USAID)*, «аграрний сектор України відіграє важливу роль у забезпеченні добробуту майже 13 млн українців, які мешкають у селі. Він також є великим постачальником продовольчої продукції як на внутрішній, так і на зовнішні ринки. До повномасштабного вторгнення росії в Україну у лютому 2022 року частка сільського господарства у ВВП країни становила 11 %; у цьому секторі були задіяні майже 20 % працівників, а його внесок до надходжень від експорту становив майже 40 %, адже у світі Україна обіймає п'яте місце серед найбільших експортерів пшениці, четверте – кукурудзи, та третє – серед найбільших експортерів ріпаку» [1].

Українські аграрії роблять значний внесок у продовольчу безпеку країни і забезпечують основне джерело доходу для багатьох сільських громад. Проте галузь стикається з низкою проблем, як-от: брак інвестицій, застаріла інфраструктура та корупція. Незаперечний факт, що одним із шляхів подолання цих труднощів є чітко налагоджена, своєчасна та достовірна система бухгалтерського забезпечення господарської діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, яка б забезпечувала потрібною і корисною інформацією внутрішніх, а особливо зовнішніх користувачів. Саме тому з метою гарантування прозорості, доступності, зрозумілості інформації широкому спектру споживачів, особливо іноземним інвесторам, українські товаровиробники впроваджують у свою практику організації бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На шляху європейської інтеграції в рамках типізації та уніфікації обліково-аналітичного забезпечення фінансової звітності виникає низка питань та проблем. Є чимало дискусій стосовно доцільності запровадження та використання МСФЗ, про переваги та недоліки їхнього використання. Вирішити ці питання можна на основі вивчення та узагальнення наукових досліджень щодо практики їх про-

вадження в зарубіжних країнах, через не надто широке практичне використання МСФЗ в Україні.

Окремим питанням реформування бухгалтерського обліку, його уніфікації, гармонізації та стандартизації шляхом запровадження в організацію облікового процесу МСФЗ, їх значенню для розвитку бухгалтерського обліку присвячено праці таких відомих учених-теоретиків, як: Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, В. І. Єфіменко, В. М. Пархоменко, В. Г. Швець, Л. Г. Ловінська, Н. О. Лоханова та інші. Науковці розглядали питання гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також визначення основних напрямів удосконалення бухгалтерського обліку в Україні на основі міжнародного досвіду. Зазначені проблеми свідчать про актуальність обраної теми.

Каменська Т. вважає, що у практиці запровадження МСФЗ можна виокремити технічні, організаційні та освітні проблеми. На її думку, до технічних проблем можна зарахувати низький розвиток системи обліку та складання фінансової звітності національним П(С)БО; оцінку окремих статей на дату переходу відповідно до нової облікової політики; необхідність використання професійного судження не тільки для констатування фактів щодо досягнень підприємства, але й з метою надання інформації в звітності щодо прийняття управлінських рішень; техніку застосування МСФЗ [5].

Як стверджує Н. Тадеєва, «перший етап впровадження МСФЗ вже пройдено – це етап реалізації на макрорівні, тобто будь-яка українська компанія вже має право складати та подавати фінансову звітність на основі МСФЗ. Поетапне впровадження, з одного боку, має досить позитивне значення – дозволяє ухвалювати зважені рішення, з іншого – розтягнутий у часі процес ускладнює можливість визначити його ефективність та результативність [13].

Шепель Т. систематизує проблеми впровадження МСФЗ в українську облікову практику та обґрунтовує перспективи розвитку вітчизняного бухгалтерського обліку на основі подальшої імплементації методології міжнародних стандартів [16, с. 36].

Постановка завдання. Наше завдання – обґрунтувати доцільність запровадження у виробничу практику сільськогосподарських підприємств МСФЗ; висвітлити наявні теоретико-методологічні, організаційні й практичні положення та рекоменда-

ції щодо організації бухгалтерського обліку через застосування МСФЗ в аграрному секторі України, які є важливими чинниками для забезпечення ефективного управління його діяльністю, залученням іноземних інвестицій з метою відновлення та підняття з руїн галузей сільського господарства, посилення їхньої конкурентоспроможності на міжнародних ринках в умовах воєнних та повоєнних євроінтеграційних процесів.

Виклад основного матеріалу. Україна, як держава, яка виборола свою самостійність і незалежність, взяла чіткий, твердий і несхибний курс на європейський розвиток та членство у Євросоюзі. Проте таке рішення було неприйнятним для сусідньої й «братньої» нам ерефії, яка 24 лютого 2022 року розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, що мало згубні наслідки для аграрного сектору нашої держави та її новоствореного ринку сільськогосподарських земель.

Так, за даними досліджень, опублікованих Київською школою економіки (KSE), оцінка прямих фізичних пошкоджень, завданих інфраструктурі України під час війни, на січень 2024 року сягнула майже \$155 млрд. На першому місці за сумою збитків залишається житловий фонд. Прямі збитки від руйнувань цих об'єктів оцінюються у \$58,9 млрд. За останніми даними, зруйновано або пошкоджено 78 малих, середніх та великих приватних підприємств, а також 348 держпідприємств [3].

Через бойові дії зростає сума прямих збитків від зруйнованої інфраструктури енергетичної галузі – до \$9 млрд, агропромислового комплексу – \$8,7 млрд. Із початку повномасштабного вторгнення росії в Україну було пошкоджено, зруйновано або захоплено щонайменше 160 тис. одиниць сільгосптехніки, 16 тис. одиниць комунального транспорту, 3,8 тис. закладів освіти, 1,8 тис. закладів культури, 580 адмінбудівель державного та місцевого управління, 426 лікарень, 348 релігійних установ, 50 ЦНАПів, 48 соціальних центрів, 31 інтернат, 31 торговий центр та інші об'єкти [3].

Отже, за обсягом завданих прямих збитків упродовж повномасштабного вторгнення, за окремими галузями, АПК та земельні ресурси перебувають на п'ятій позиції серед виділених 16-ти сфер. Очевидно, що після нашого переможного завершення цієї несправедливої, вбивчої агресії росії тягар відродження національної економіки ляже на плечі сільськогосподарських товаровиробників, адже відновлення діяльності промисловості, яке передбачає ремонт машин, техніки та обладнання, будівель і споруд, поновлення запасів сировини, вкладення в людський капітал тощо, вимагає більше часу та коштів, аніж сільське господарство. Цьому сприятиме впровадження критично важли-

вих реформ в аграрному секторі, зокрема створення повноцінного та прозорого ринку земель сільськогосподарського призначення, вдосконалення державної політики у сфері поліпшення та доступу агротоваровиробників до фінансових ресурсів, а також ширше впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності та обліку, що дасть змогу диверсифікувати експортні можливості України й забезпечить зростання інвестиційної привабливості підприємств.

У міжнародному трактуванні МСФЗ – це набір стандартів та інтерпретацій, що регламентують правила складання фінансової звітності. Міжнародні стандарти фінансової звітності, у широкому розумінні цього терміна, охоплюють:

- міжнародні стандарти фінансової звітності (*International Financial Reporting Standards – IFRS*). Це стандарти формування і подання фінансової звітності, розроблені й затверджені після 2001 року Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. На 01.01.2024 року їх налічується 16;

- міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (*International Accounting Standards – IAS*). Це стандарти, розроблені й затверджені до 2001 року Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. На 01.01.2024 року їх налічується 25;

- тлумачення міжнародних стандартів (*Interpretations*), розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності (IFRIC), на 01.01.2024 року – 15, та колишнім Постійним комітетом з тлумачень (SIC), яких на початок 2024 р. є п'ять;

- практичні керівництва (їх два, один – щодо Звіту про управління, другий – Про суттєвість у звітності). Доступні ці практичні керівництва лише англійською мовою.

Не менш важливий документ – Концептуальні основи фінансової звітності. Вони не входять до складу МСФЗ, але використовуються під час їх розробки. У Концептуальних засадах описано мету формування фінансової звітності, визначення її елементів і вимоги до якості фінансової інформації. Цим документом послуговується насамперед Рада з МСФЗ під час створення нових стандартів та оновлення чинних [6].

Як стверджує К. Нестеренко, «починаючи з 2005 року майже всі підприємства світу погодились з офіційним прийняттям та переходом на МСФЗ (IFRS). Відтоді кількість держав, які запровадили міжнародні стандарти, стрімко зростає. У 2005 році кількість охочих перейти на МСФЗ (IFRS) становила 90. Через рік кількість цих країн була вже 100. За прогнозами голови Ради з МСФЗ (IFRS), які він висловив 2007 року, 2015 року

вимагатимуть або дозволятимуть використовувати МСФЗ (IFRS) вже у 150 країнах світу. Тож у січні 2013 року вже понад 120 країн вимагали чи дозволяли застосовувати МСФЗ (IFRS). Згідно з офіційними даними Ради з МСФЗ (IFRS), на 12 грудня 2016 року вже у 149 країнах застосовують міжнародні стандарти для формування фінансової звітності, а з 2019 року складати звітність за МСФЗ (IFRS) зобов'язані компанії у 166 країнах світу. Йдеться про банки, страхові компанії, відкриті акціонерні товариства (ВАТ), підприємства, які видобувають корисні копалини загальнодержавного значення, а також компанії, акції яких котируються на біржах [6].

Для того щоб стверджувати про важливість впровадження у практику господарювання вітчизняних сільськогосподарських підприємств МСФЗ, на нашу думку, доцільно розглянути їхнє використання у світовому просторі.

Відповідно до досліджень Фонду МСФЗ, що розробляє та підтримує профілі, які визначають застосування стандартів бухгалтерського обліку та МСФЗ в окремих юрисдикціях (профілі юрисдикцій), на вересень 2023 року було створено профілі для 168 юрисдикцій, зокрема всіх юрисдикцій G20. 168 юрисдикцій представляють усі частини земної кулі (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз профілів бухгалтерської юрисдикції за МСФЗ, на 01.09.2023 р.*

Країна, частини світу	Кількість юрисдикцій	Питома частка, %
Європа	44	26
Африка	39	23
Середній Схід	13	8
Азія та Океанія	35	21
Америка	37	22
Всього	168	100

*Джерело [15]

В Україні реформування бухгалтерського обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів з їхньою адаптацією до економіко-правового середовища і ринкових відносин розпочалось із прийняття Кабінетом Міністрів України Постанови від 28 жовтня 1998 р. № 1706 «Програма реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності» [11].

Відповідно до Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні щодо удосконалення деяких положень» № 2164-VIII від 05.10.2017 р.», в Україні слід застосовувати МСФЗ, які мають відповідати таким вимогам:

- не суперечити Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;
- офіційно оприлюднені на вебсайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, тобто Міністерства фінансів України;
- мають бути викладені державною (тобто українською) мовою [10].

Мета введення МСФЗ – забезпечити порівнянність і зрозумілість для міжнародних інвесторів звітів суб'єктів господарської діяльності різних країн світу. Варто зауважити, що вже сьогодні Міністерство фінансів України поступово вносить

зміни до Національних стандартів обліку, наближуючи їх до міжнародних, водночас зменшуючи прогалину між вітчизняною системою обліку та європейською. Тому впровадження МСФЗ в Україні – це лише питання часу.

Дуже важливим етапом у трансформаційному процесі було розроблення і затвердження 2007 року Стратегії застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [12]. Упровадження такої Стратегії у практику організації бухгалтерського обліку привело до обов'язкового, затвердженого на законодавчому рівні, використання МСФЗ певним колом українських суб'єктів господарювання з 01 січня 2012 року. Із 01 січня 2018 року кількість таких суб'єктів господарювання, які зобов'язані складати фінансову звітність за міжнародними стандартами, значно розширюється (табл. 2).

На підтвердження рівня застосування МСФЗ в Україні проаналізовано дані про кількість підприємств, які склали фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів за 2012–2019 рр. (рис. 1). Від початку застосування МСФЗ для складання фінансової звітності (2012 рік) спостерігається позитивна тенденція щодо кількості суб'єктів господарювання, які формують свою звітність відповідно до МСФЗ.

Етапи переходу підприємств на МСФЗ*

Тип підприємства	Рік введення МСФЗ
Публічні акціонерні товариства (ПАТ)	2012
Банки	2012
Страхові компанії	2012
Великі підприємства	2018
Підприємства, які є емітентами цінних паперів, якщо їхні цінні папери допущені до торгів на регульованих ринках капіталу (не тільки ПАТ, але й будь-якої організаційно-правової форми)	2018
Недержавні пенсійні фонди	2012
Кредитні спілки	2015
Інші фінансові установи, які надають інші фінансові послуги чи допоміжну діяльність у сферах фінансових послуг (розділи 64, 66 КВЕД, окрім 66.2)	2015
Підприємства, які здійснюють діяльність з управління активами	2015
Підприємства, які видобувають корисні копалини загальнодержавного значення	2018
Материнські підприємства груп, у складі яких є підприємства, що становлять суспільний інтерес	2022
Материнські підприємства великих груп, які не належать до категорії великих підприємств	2022

*Джерело [7].

Нині в Україні частка суб'єктів господарювання, які склали фінансову звітність відповідно до МСФЗ, становить лише близько 1 % від їхньої загальної кількості. Решта підприємств застосову-

ють П(С)БО і не мають достатніх фінансових можливостей, кваліфікованого персоналу та необхідної мотивації для складання фінансової звітності за МСФЗ.

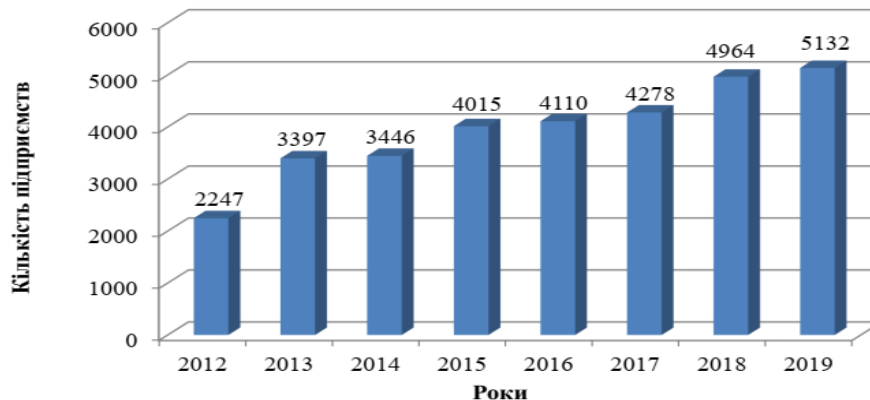

Рис. 1. Динаміка кількості підприємств в Україні, які склали фінансову звітність за МСФЗ *

Джерело [13].

Країни – члени Європейського Союзу 23 червня 2022 року проголосували за надання Україні статусу країни кандидата на вступ до Європейського Союзу. Незважаючи на всі негативні події, що відбуваються зараз в Україні, потенціал вітчизняної економіки отримує позитивні оцінки на міжнародному рівні. Інвестиції вже є, особливо у тих сферах, які можуть похвалитися високими темпами росту, зокрема це сільське господарство. Проте для ще більшого залучення іноземних інвестицій та капіталу з метою стабілізації й розвитку сільсько-

господарських підприємств, слід досягти уніфікації та гармонізації у джерелах інформації щодо їхнього фінансового стану.

Якщо суб'єкт господарювання, відповідно до чинного законодавства, підпадає під категорію обов'язкового застосування МСФЗ або самостійно, добровільно хоче перейти на впровадження їх у практику господарської діяльності, варто дотримуватись покрокової процедури – алгоритму трансформації при переході на МСФЗ (рис. 2).

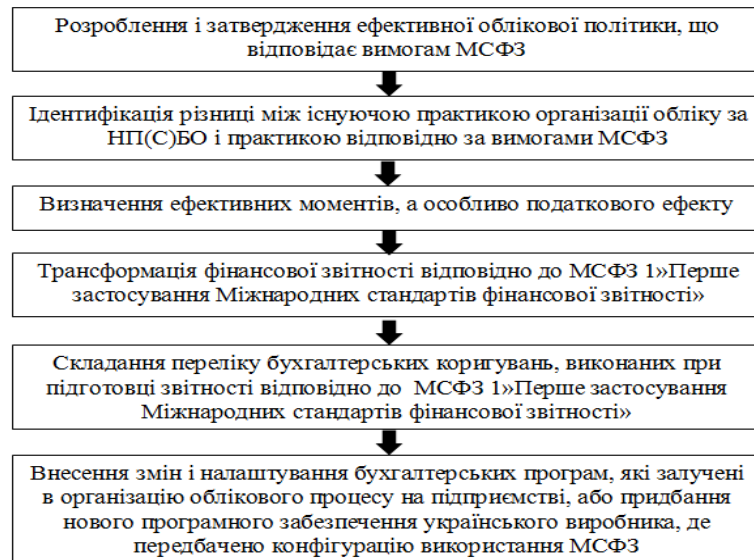

Рис. 2. Алгоритм переходу на МСФЗ*

*Розроблено авторами

В остаточному результаті, розроблена нами покрокова інструкція дасть змогу поступово, «безболісно» перейти на стандарти МСФЗ, упродовж періоду, який, як правило, триває два роки.

Кількісний аналіз перспектив розвитку міжнародних стандартів фінансової звітності у світі дозволив спрогнозувати повний перехід країн на МСФЗ приблизно через двадцять років, або у 2038 р. Найшвидше його зможуть досягти країни з високим рівнем доходу – через дев'ять років, або у 2027 р. Крім того, позитивна тенденція зростання кількості країн, які дозволяють або вимагають застосування МСФЗ, допомогла частково підтвердити гіпотезу про те, що країни з низьким рівнем доходу найадаптивніші до міжнародних стандартів фінансової звітності [8].

Висновки. Метою реформування бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні було узгодження національної системи бухгалтерського обліку з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності. Цей процес розвитку пов'язаний із розширення зв'язків України у світовому просторі.

Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами беззаперечні для України. Тому українські підприємства, зокрема й підприємства аграрної сфери, поступово переходять на МСФЗ, що дає змогу уникнути облікової плутанини й недосконалості.

Запровадження МСФЗ для підприємств агросектору – важливий етап на шляху розвитку системи бухгалтерського обліку та післявоєнного відновлення економіки України. Адже позитивних аспектів здійснення бухгалтерського обліку за МСФЗ є значно більше, ніж негативних. Упровадження у виробничу практику суб'єктів господарювання

міжнародних стандартів фінансової звітності та обліку, в тому числі сільськогосподарських формувань, неабияк позначиться на глобальній стандартизації джерел економічної інформації.

Основна перевага переходу на МСФЗ – інвестиційна привабливість підприємства, яка допоможе залучити в Україну валютні вкладення, сприятиме швидкому повоєнному відновленню економіки, подальшому розвитку та здійсненню діяльності на міжнародному ринку.

Бібліографічний список

1. Аграрний сектор. Загальний огляд. URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine/fact-sheets/jul-29-2022-agriculture#> (дата звернення: 19.03.2024).
2. Діяльність вітчизняних підприємств під час війни в Україні: дослідження реального стану та потреб (липень 2022). Київ: Центр ресурсоефективного та чистого виробництва, 2022. 23 с.
3. Завдані війною збитки агросектору України складають \$8,7 млрд. AgroPortal. URL: <https://agroportal.ua/news/finansy/zavdani-viynoyu-zbitki-agrosectoru-ukrajini-skladayut-8-7-mlrd> (дата звернення: 29.04.2024).
4. Засадний Б. Перспективи розвитку національної системи бухгалтерського обліку в умовах євроінтеграційних процесів. *Економіка і суспільство*. 2019. № 20. С. 685–692. URL: <https://economyandsociety.in.ua/> (дата звернення: 15.05.2024).
5. Каменська Т. О. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика й проблеми впровадження. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2020. № 152. С. 39–43.
6. Нестеренко К. МСФЗ (IFRS) 2024: ключові зміни та нюанси переходу.

URL:<https://finacademy.net/ua/materials/article/neobh-odimost-perehoda-na-msfo> (дата звернення: 19.04.2024).

7. Онищенко В. МСФЗ 2024. Головбух. Платформа бухгалтерія. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7659-msfz-2020> (дата звернення: 12.05.2024).

8. Очеретяна О. В. Переваги здійснення бухгалтерського обліку за МСФЗ. *Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність: збірник наукових праць XV (XXVII) Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14–15 березня 2019 р.)*. Київ, 2019. С. 30–31.

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (дата звернення: 10.05.2024).

10. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень»: Закон України від 05.10.2017 р. № 2164-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19> (дата звернення: 11.05.2024).

11. Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів: Постанова Кабі-

нету міністрів № 1706 від 28 жовтня 1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-98-%D0%BF#Text> (дата звернення: 29.04.2024)

12. Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2013 р. № 911. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 01.05.2024).

13. Тадеєва Н. А. Досвід впровадження МСФЗ. Можливості для України. URL: <https://ua.accace.com/dosvd-vprovadzhenja-msfz-mozhlivost-dljaukrani-news-flash/> (дата звернення: 14.05.2024).

14. Харламова О. Найближчі перспективи та цінність МСФЗ: погляд голови РМСБО. URL: <https://amsfo.com.ua/perspektyvy-ta-tsinnist-msfz/> (дата звернення: 19.05.2024).

15. Хто використовує стандарти бухгалтерського обліку МСФЗ. URL: <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/#analysis-of-the-profiles-by-gdp> (дата звернення: 22.05.2024).

16. Шепель Т. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні на основі впровадження МСФЗ: проблеми і перспективи. *Облік і фінанси*. 2021. № 1 (91). С. 36–43.

Стаття надійшла 04.06.2024